

Øen rundt

Christel Seyfarth lukker sin strikkebutik

NORDBY – Ifølge Fanø Ugeblad lukker Christel Seyfarth sin strikkebutik i Hovedgaden i Nordby inden længe. Hun, der sammen med Jørgen Seyfarth i 2023 fik solgt Nordby Wooldays by Fanø Strikkefestival til en thybo, vil hellige sig andre projekter, blandt andet produktion i Sri Lanka.

Alt for mange kører for stærkt til færgen

FANØ – I april kan man langs udvalgte veje i Fanø Kommune se blå skilte med teksten Sænk farten – bare lidt. Det er der en god grund til. På Fanø har politiet nemlig i de to foregående år registeret mange flere hastighedssager end tidligere. Faktisk er antallet af sager steget med over 50 procent i 2022 og 2023, hvis man sammenligner med gennemsnittet i perioden fra 2016 til 2021. I både 2022 og 2023 har antallet af hastighedsforseelser været 59, hvoraf en stor andel endda har givet klip i kørekortet, mens politiet i 2024 allerede har registreret 44 tilfælde. Det er særligt strækningen på Postvejen fra krydset ved Strandvejen og mod færgen, der registreres mange fartsyndere.

Erfaringen viser, at bilisterne lytter til budskabet på skiltene.

”På Fanø ønsker vi, at det skal være trygt og sikkert at færdes i trafikken, og vi bryster os ofte af, at vi er den mest cyklende del af den danske befolkning. Det skal vi blive med at være. Derfor håber jeg, at kampagner som denne kan være med til at gøre opmærksom på, at vi alle sammen bliver lidt bedre til at sætte farten ned til glæde for alle trafikanter,” lyder det fra Fanøs borgmester, Frank Jensen.

Sponsorpenge fra OK til foreninger

FANØ – Gennem sin sponsoraftale med OK og SuperBrugsen Nordby har Fanøs Forenede Sportsklubber fået et pænt beløb til foreningens kasse. Sponsorchecken lyder på hele 22.339,45 kroner. Fanøs Forenede Sportsklubber formidler sponsorkronerne videre til nogle af øens idrætsforeninger, som har søgt om penge til formål, de har brug for at få støtte til.

”I løbet af det seneste år har Fanøs Forenede Sportsklubber støttet skiklubben for børn og unge, der er ved at opbygge en grejbank med brugt udstyr, folk har afleveret. Det bliver slebet og renoveret, så det er klar til brug igen. Støtten gik til at købe en slibemaskine. Fanø Trim Træningscenter har fået støtte til at anskaffe en romaskine, og Fanø Boldklub har også fået bevilget et beløb,” fortæller uddeler i SuperBrugsen Nordby, Bent Madsen.

Man kan støtte Fanøs Forenede Sportsklubber ved at tanke hos SuperBrugsen Nordby. Det er nemlig OK og forhandleren, der udbetaler pengene til foreningen. OK overvejer at lade el-bilisterne komme med i ordningen, erfarer Fanø Posten.

Vigtig historiehjemmeside ramt af hackere

FANØ – Den meget populære og for mange historieinteresserede meget vigtige hjemmeside mitfanoe.dk blev hacket i august 2023, får man at vide, når man besøger siden. Der var desværre ikke backup. Forhåbentlig vil mange bidrage med det, der nu mangler.

Næste avis 4. maj
Deadline 24. april

FANØ POSTEN
– hele øen rundt!

En elletræsstilk er sprunget ud i det tidlige forår.

Elletræet er en rigtig vandhund

Flora og fauna

Fanø Natur udgår desværre denne gang. I stedet får du en artikel om elletræet af vor klummeskriver i Hjerting Posten, biolog og forfatter Carsten Mathiesen. Vi håber, den falder i smag.

Hans øvrige klummer kan læses i vor e-papirudgave af Hjerting Posten, som du kan finde på hjertingposten.dk/ avisarkiv.

Rød-el (elletræ) kan blive cirka 200 år gammel og er træernes vandhund. Den holder til på fugtig-våd, næringsrig jordbund, ofte ser man den ved sø- og åbredder samt i skovsumpe. Ved nedskæring skyder rød-el bare igen fra stubben (stødskud), og den var derfor et vigtigt træ inden for datidens stævningskovdrift her i landet. Rød-el, på latin *Alnus glutinosa*, er

det eneste af vore egentlige skovtræer i Danmark, der kan stå permanent med fødderne i vand i ellesumpene.

Stylterødder

Den kan endda danne siderødder (birødder) fra stammen, som kan vokse skråt ned i sumpen og derved udvikle sig til stylterødder (luftødder), så det faktisk ser ud som om, den står på stylter.

FANØ POSTEN BF 409		SVE- RIGE		SKEER		VATTET		LITER		FILM		KORT		ORM VOKAL		ET		BUSK	
		KNOK- LE						SPROG FUGL						GLIMT KED					
		KLO								TIRRE RET									
		KANAL				BAG- VÆRK VEJR								TONE VOKAL				ANTAL	
		BRINT		JOB PIGE- NAVN								LUGT ASKEN							
		DRENG METER				DRÅBE MÅLE								AHORN GNIDE					
		BJERG- SIDE				VOKAL DYR				KORTET JAP. FORF.								FRUGT	
		GIK		TØJ										DUG GUD- INDE					
		TARA		DRIK SKÆVE								INDE- HAVERE GUDINDE							
		TEGN								IND- SKRIFT MÅLER						50 PIGE- NAVN			
		BOKSER				VÆK FUG- LEN						ALTSÅ FLOD							
		TRÆ				URAN SEGL				PT TONE				ROMAN HVERV				TAL- ORD	
		REG- NER										GRILLE ANB.							
		SPA- NIEN		MONO- POLET															

Navn: _____
Adresse: _____
Postnr: _____

Send foto til mail@fanoeposten.dk eller indlæver den udfyldte krydsord i SPAR Fanø, Strandvejen 27, Fanø – **senest den 24. april 2024**. Mærk kuverten "Konkurrence". Maks én deltager pr. husstand. Sidste måneds præmie, et gavekort på 200 kr. til SPAR Fanø, kan afhentes i SPAR Fanø.

Vinder af sidste nummers krydsord: Ove Jepsen, Nybovej 45, Fanø

SPAR

Rødel elsker at have rødderne i vand og fugtig jordbund. Foto: BioPix

Disse stylterødder stabiliserer træet.

Desuden kan luftens ilt sive ind gennem deres fine porer og herfra vidertransporteres til rodsystemet nede i den iltfattige sumpjord.

Kan holde på bredden

Langs vandløb kan træets rødder holde på bredden, så den ikke styrter ned i vandløbet, herudover er de rødder der rækker ned i vandløbet gode gemmesteder for mange fisk. Gamle stubbe af for eksempel stynede elletræer, der står på sumpet jord, kan danne såkaldte elletrunter med ofte sælsomme former, og kigger man lidt efter, kan man desuden se karakteristiske, ofte knytnævestore knolde på de overfladiske rødder.

Herinde i knoldene lever en type vigtige bakterier, der forsyner træet med ekstra kvælstof. Træets næringsrige blade er guf for mange dyr. Bladene har den specialitet, at de stadig er grønne, når de ved løvfald smides i efteråret (for efterfølgende at blive sorte, når de ligger på jorden), fordi bladenes

grønne farvepigment klorofyl først nedbrydes, når bladet er smidt.

Disse afkastede, kvælstofrige blade forrådn hurtig ved kontakt med jordens organismer og bidrager derved med hurtig og god gødning til jorden. Rød-el blomstrer allerede nu i februar-marts, før træets blade springer ud. Vindbestøvningen foregår nemlig mere effektivt, når der endnu ikke er blade på træet til at stå i vejen for pollenspredningen. Og pollen dannes der i rigelige mængder i de lange, slanke, i vinden ivrigt dinglende hanrakler.

Pollen i millionvis

En enkelt hanrakle kan nemlig snildt bære på 300 blomster, der tilsammen kan afsende imponerende otte millioner gule pollenkorner op i luften. Blomsterne tiltrækker forårsfriske insekter, der her kan mæske sig i pollen på en årtid, hvor der ellers ikke er meget mad at finde. Hunraklerne er korte, buttede og hårde og kommer derved til at ligne små, sorte kogler ('ellekogler').

Deres frø er meget små, lette og luftfyldte (der går cirka en halv million frø pr. kilo frø) og kan derfor spredes med vind og vand over store afstande. Frøene er velkommen vinterføde for mange forskellige fugle, såsom bogfinker og grønsiskener.

Elverfolkets træ

Elverfolk (ellefolk) er navngivet efter elletræet, og elverfolket boede jo i elletræerne, det var ganske vist. Der var i det hele taget meget mystik forbundet med elletræerne, der stående med tærne i vand og med deres spøgelsesagtige elletrunte og underlige stylterødder samt deres levested i moser med mosebryg og andre trolddomskunster nærede folks fantasi. Og inden man vovede at skære en gren af eller endog fælde træet, var det klogt lige at bede elverfolket om lov, for man kunne aldrig vide.

I folkemedicin brugtes den mod opkast samt som blodkarsammentrækkende og smertestillende middel. Førhen lagde man friske

elleblade i sengen, det skulle nemlig kunne holde mus og væggelus og andet utøj på behørig afstand. Barken er rig på garvesyre og kan derfor bruges til garvning, og veddet har været anvendt til bundgarnspæle, vandror, trædrejningsarbejder, møbler, legetøj, køkkenredskaber, trækul og træsko samt som brændetræ til bl.a. silderøgerier på Bornholm.

Brugtes til stammebåde

Tilbage i bondestenalderen udhulede man stammebåde af elletræ, og trækul lavet af elletræ er såmænd velegnet til fabrikation af krudt. Nedhamrede ellestammer danner, i lighed med ege- og fyrstammer, ofte fundament for bygninger i vådområder, store dele af Venedig hviler på sådanne piloteringspæle af elletræ. Blade, rakler og bark kan bruges til at farve garn og stof blandt andet gult, rødt og sort, men pollenet er ikke i så høj kurs, det kan nemlig være allergifremkaldende.

Tekst: Carsten Mathiesen

Tilmeld dig nu,
og oplev den
bedste TV-
underholdning
på Fanø

Henvendelse på tlf. 75 16 13 86 eller via www.fanonet.dk
Følg også "Nordby Antenneforening Fanønet" på Facebook

flex·byg

tømrer- og byggefirma

Ing. Henning Frosch
Lodsvej 41 · 6720 Fanø

21 48 69 89

Deres blikkenslager A/S

Aut. VVS-installatør og kloakmester

Sønder Nytoft 8 A - 6720 Fanø
Mobil Fanø afd. 40 91 57 11

Målerhusvej 3 - 6700 Esbjerg
Tlf. kontor 75 12 50 11

www.deresblik.dk · deresblik@deresblik.dk

Nordby Renovation & Slamsugning I/S

Slamsugning · Højtryksspuling
Kranarbejde udføres · Containere udlejes

☎ 40312337 - 40262337
Sønder Nytoft 13 - 6720 Nordby - Fanø

JENSEN & JENSEN FANØ ApS TØMRER og SNEDKER

Alt inden for tømrer- og snedkerarbejde udføres

KVALITET EN SELVFØLGE

Lars-Ole Møller Dahl Nybyvej 3 · Tlf. 4036 6484

Frits Brinch & Sønner ApS
Entreprenørforretning & Aut. Kloakmester

Sdr. Nytoft 11 - 6720 Fanø
75 16 42 57 - Kontor/fax: 75 16 41 81
Biltlf.: 29 26 56 76

DAN-EL A/S

www.dan-el.dk

DØGNVAGT 70 23 23 88

Sønder Nytoft 21 C, 6720 Fanø

RÅDGIVENDE INSTALLATØR

VI HJÆLPER DIG MED ALLE
ELEKTRISKE INSTALLATIONER!

- Ladebokse
- Varmepumper - luft/luft og luft/vand
- Køleanlæg
- Erhvervs varmepumper
- Klimaanlæg
- Energirådgivning
- Elinstallationer
- Sommerhus installationer
- Udskiftning af eltavler
- LED belysning
- Solcelleanlæg

DEN JYSKE
ELEKTRIKER
Tlf. 70 70 70 81
www.denjyskeelektriker.dk

VESTKLIMA
Tlf. 41 92 40 00
www.vestklima.dk

Torben Mahlers Tegnestue

Færgevej 2, 6720 Fanø

Tlf. 2086 3527 - mail: torben@mahler.dk

Arkitektarbejde herunder arbejde med fredede bygninger
Tilstandsrapporter & Energiberegninger - energimærker

EL-SERVICE

75 16 33 55

MOBILTELEFON: 28 48 22 71

